

Тіртеї

Біографія

Тіртеї (друга половина VII ст. до н. е.) — давньогрецький поет, автор ямбів, елегій.

Тіртеї уславив себе написанням елегій — ліричних віршів, в яких переважає настрій смутку, жалю. Елегія виконувалася в супроводі фригійської флейти. У творах Тірtea яскраво звучить тема захисту батьківщини. У його поетичних творах поєднуються сумні роздуми із закликом до рішучих дій. Звертаючись до спартанського воїна, закликаючи його до стійкості у боротьбі, Тіртеї використовує антитезу, за допомогою якої змальовує долю втікача, змушеного поневірятися на чужині, терпіти зневагу замість того, щоб "в бою смерть за вітчизну прийняти". У вірші "Добре вмирати тому..." Тіртеї закликає до героїзму. Апелюючи до героїв давніх міфів, поет прагне пробудити бойовий дух спартанців, переконати їх у необхідності бойових змагань. Вищим щастям він вбачає загибель на полі бою заради міста та його громадян. У такий спосіб воїн прославить не тільки себе, але й свої близьких.

Тіртеї прославляє бойову звитягу, закликає воїнів дотримуватися бойового кодексу, основні вимоги якого він подавав у віршовій формі, аби вони легше запам'ятовувалися. Воїни виконували вірші часто під час військових маршів. Такі маршеві пісні мали не елегійний, а інший метр — анапест (два короткі, один довгий склад), який був зручним для військового використання. Пісні Тірtea про звитяги воїна спартанці співали і під час відпочинку, і після молитов. У Греції твори Тірtea були широко розповсюджені. Давній оратор Лікурґ говорив про патріотичність творів Тірtea, їх виховне значення. Біографічні відомості про Тірtea скупі. Поет був афінськкчг громадянином. За легендою він був кульгавим шкільним учителем, якого послали з Афін до Спарти замість військової підтримки. Так порадив оракул. І він не помилився. Тіртеї та його пісні надихнули спартанців на перемогу.